

Pöytäkirja 3/2019
20.5.2019

1/4

Suomen ILO-neuvottelukunnan ja konferenssidelegaation yhteiskokous

Aika tiistai 28.5.2019 klo 11.00- 12.20
Paikka työ- ja elinkeinoministeriö, Eteläesplanadi 4, 1 krs, sali 4
Läsnä Liisa Heinonen, TEM, pj
Hanna-Mari Pekuri, STM
Riitta Wärn, EK
Paula Ilveskivi, SAK
Mika Happonen, VM (skype)
Hannele Vettainen, STTK
Maria Häggman, STTK
Miia Kannisto, Akava
Päivi Yli-Pietilä, STM
Päivi Kantanen, TEM
Elli Nieminen, TEM
Sanni Sarelma, TEM
Eeva-Liisa Koltta-Sarkanen/TEM, kohtaan 2 saakka
Erja Matikainen, TEM, sihteeri

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 11.00.

2 ILO:n 108. työkonferenssi 10. - 21.6.2019

Eeva-Liisa Koltta-Sarkanen kertasi matkustusohjeita: mm. kuittikopiot riittävät, paperinen boarding pass tarvitaan ja järjestöjen edustajat laskuttavat ensin työnantajaansa, joka puolestaan laskuttaa TEM:iä sähköisellä laskulla elokuun loppuun mennessä.

Riitta Wärn ilmoitti, että Mika Kärkkäisen tilalle ILO-asioihin tulee jatkossa Katja Miettinen.

Ministerillä on työkonferenssiosallistumiseen kalenterivaraus 13.-14.6.

Käytiin läpi eri komiteat kokouskutsun liitteenä jaettujen muistioiden perusteella.

Päivi Kantanen kävi läpi applikaatiokomitean maatapauksia. EU tekee yhteiset lausunnot ja pohjoismaisia lausuntoja ei tänä vuonna tule, koska mm. Tanskassa ei ole hallitusta.

Suomelta on pyydetty asiantuntijakomitean raportissa kommentteja perheenhuoltovelvollisia työntekijöitä koskevasta sopimuksesta nro 156,

mutta Suomea tuskin pyydetään vastaamaan applikaatiokomiteassa tähän.

Hanna-Mari Pekuri kävi läpi väkivalta ja häirintä työssä –sopimuksen ja suosituksen valmistelua ja uusiin luonnoksiin tehtyjä muutoksia. EU:n valmisteleva kokous oli 13.- 14.5. Suomi toimii konferenssissa osana EU:ta. EU-maat suhtautuvat pääsääntöisesti positiivisesti standardien luomiseen. Toisaalta laajaan soveltamisalaan kohdistuu vielä epäluuloa. Joillakin mailla on hyvin yksityiskohtaisia huomioita. Suomi kannattaa sääntelytavaksi yleissopimusta ja suositusta. ILO-neuvottelukunnan lausunnon linjalla pysytään, mutta toisaalta toimitaan osana EU-ryhmää. Suomi on positiivinen ja ratkaisuhaluinen toimija muiden pohjoismaiden tapaan.

Riitta Wärnin mukaan ILO:n sininen raportti ei tyydytä työnantajapuolta, koska ILO ei ole noteerannut heidän huomioitaan. Epävirallisissa konsultaatioissa ILO on antanut ymmärtää, että se tulisi työnantajia vastaan ja samoin palkansaajapuoli, jos muutoin ei päästä sopuun. Monien mielestä suositusta ei tulisi hyväksyä sen liiallisen yksityiskohtaisuuden vuoksi, vaikka sopimus hyväksytään. Sopimuksen sisältö ei saa olla niin tiukka, että vain Pohjoismaat voivat ratifioida sen. Neuvottelut lienevät haastavia tänäkin vuonna.

Paula Ilveskivi totesi asiassa olevan tiettyjä ongelmallisia kysymyksiä. Ratkaisevaa on se, miten hallitukset suhtautuvat: puolletaanko sopimusta ja suositusta vai vain toista niistä vai ei kumpakaan. Kompromissi asiasta on toivottava.

Puheenjohtaja toi esiin, että pohjoismaiden hallitusten edustajien ILO-kokouksessa keskusteltiin mm. suosituksen ”vulnerable groups” –listauksesta. Se on Afrikan maille haastava, joten he voivat äänestää suositusta vastaan. Hanna-Mari Pekurin mukaan myös EU:ssa on keskusteltu mm. siitä, voitaisiinko listauksessa viitata ”sexual identity” –käsitteeseen sukupuolivähemmistöjen sijasta. Tälle voisi olla EU:ssa enemmistön hyväksyntä.

Puheenjohtajan mukaan konferenssiin on ilmoittautunut useiden valtioiden ja hallitusten johtajia. ILO 100 -deklaraation suhteen on esitetty, että tekstissä olisi oltava otsikot, jotka selkeyttäisivät, mille osapuolille mikäkin osio on suunnattu. Avoimena on, tehdäänkö deklaraation lisäksi resoluutio vai onko deklaraatioluonnoksen loppukaneetti riittävä sen toimeenpanon osalta. Deklaraatiota tulisi täsmentää viittauksella: equal treatment -termiin, fundamental rights –termi tulisi avata lisäksi pakko-työ- ja lapsityökirjaus puuttuu. Työnantaja- ja työntekijäpuoli toivoisivat resoluutiota, mutta eri sisältöisinä. Suomi on korostanut sukupuolten tasa-arvon näkymistä. EU-koordinaatiossa on keskusteltu myös siitä, pitäisikö ILO:n normatiivinen luonne olla paremmin näkyvässä. Keskustelua käydään myös siitä, tulisiko työntekijöiden oikeus hengen ja terveyden suojeluun työssä luokitella perustavanlaatuisiksi oikeudeksi. Tällöin jää pohdittavaksi, mikä ILO:n sopimuksista liitettäisiin tähän periaatteen. Kun työsuojelusopimuksia ollaan uudistamassa/kodifioimassa, eräs vaihtoehto olisi uuden yleisluonteisen sopimuksen hyväksyminen työsuojelusta.

Temaattisten keskustelujen teemat löytyvät ILO:n sivuilta. Sukupuolten tasa-arvosta ei ole Suomen toivomaa omaa keskustelua. Myös pohjoismaista puhujaa on yritetty etsiä temaattisiin keskusteluihin.

ILO:n budjetti tulee nousemaan nollabudjetista, mutta taakka kohdistuu enemmän Kiinaan ja Intiaan, joissa elintaso ja sen myötä myös YK:n jäsenmaksujen maksusuudet ovat nousseet.

3 ILO:n hallintoneuvoston kokoukset

Hallintoneuvoston kokoukseen 22.6 osallistuvat Päivi Kantanen ja Antti Närhinen. Sen aiheena on lähinnä työkonferenssin seuranta.

4 Islannin/Reykjavik, 4.-5.4.2019 FoW konferenssi ja Geneven 15.-17.4.2019 Law for Justice -konferenssi

Päivi Kantanen kertoi Geneven Law for Justice –konferenssin kulusta. Siitä tulee myöhemmin julkaisu.

5 ILO:n 100-vuotisjuhlatilaisuudet: Tampereella 9.5. pidetty, Rovaniemi to 19.9. ja Helsinki ke 11.12., Geneve ke 27.11.2019

Puheenjohtaja totesi, että työjaostossa jatkettiin Rovaniemen tilaisuuden valmistelua. Moderaattoria selvitetään. Työmarkkinajärjestöjen edustajat ovat ilmeisesti Paula Ilveskivi ja Katja Miettinen ja he puhuvat ILO:n merkityksestä. Opiskelijoita pyritään saamaan mukaan tilaisuuteen.

Tampereen tilaisuuden aikaan yliopistolla ei ollut enää opiskelijoita, mutta virkamiehiä, tutkijoita, koulujen edustajia, TE-toimistojen ja työsuojelupuolen edustajia oli. Tilaisuus striimattiin ja siitä on verkkotalenne.

Helsingin tilaisuuteen on kutsuttu Guy Ryder, alustava ohjelmaluonnos on (e-mail 8.3.2019). On tullut esiin, että myös Helsingin yliopisto järjestää ke 18.9 ILO-tilaisuuden, johon osallistuvat ainakin Tarja Halonen ja Kari Tapiola. Tähän palataan heti kun saadaan lisätietoja.

Geneven tilaisuutta 27.11 on valmisteltu yhdessä Sveitsin ja Irlannin kanssa ja Ryder osallistuu siihen. Tilaisuuden eräänä teemana on myös sukupuolten tasa-arvo ja korkean tason puhujaa Helsingistä etsitään. Samalla viikolla Genevessä on 25.11. alkaen Social Protection Week.

Helsingin tilaisuuden valmisteluun palataan seuraavassa kokouksessa.

6 Muut asiat

Todettiin, että ILO:n sopimusten vuosiraportointia koskevan lausuntopyynnön DL on 31.5. ja lisäaikaa saa pyynnöstä. Lisäksi ILO:n lausuntopyyntö ”Abrogation of 8 Conventions and withdrawal of 9 Conventions and 11 Recommendations”, on tulossa kirjalliseen menettelyyn sopimusjaostolle. Se on ollut MAN:n käsittelyssä 24.5.

Tuotiin esiin, että Suomen hallituksen ja järjestöjen edustajien yhteinen illallinen on Genevessä ilmeisesti 14.6.

7 Seuraavat sopimusjaoston ja neuvottelukunnan kokoukset

Seuraava sopimusjaoston kokous pidetään ke 21.8.2019 klo 10 ja neuvottelukunnan kokous ke 28.2019 klo 10, mahdollisesti ensin työjaoston kokous.

8 Kokouksen päättäminen Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.20.

Puheenjohtaja

Liisa Heinonen

Sihteeri

Erja Matikainen

JAKELU

Neuvottelukunnan ja delegaation jäsenet ym.

TIEDOKSI

Antti Neimala/TTM

Kimmo Ruth/TTM/TYMA/TYPO